

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

Preus de subscripció

REUS. . Ptes. 1'50 al mes.
Fora » 4'50 trimestre
Estranger » 9' »
Número solt 5 cèntims

Anuncis segons tarifa

ANY XII

REUS, DIMARTS 15 DE GENER DE 1918

NÚM. 12

Gran Hotel - Restaurant Els cafès GIL
de **LONDRES**
HOTEL DE PRIMER ORDRE
Habitacions amb telèfon urbà i interurbà. Habitacions amb banys, dutxes i telèfon
Carrer Metge Fortuny, 3 (davant La Fleca) - Reus

SON: ELS DE MÉS FORTALESA
ELS DE MÉS AROMA

Parloteigs de França

L'INDEPENDÈNCIA DE FINLÀNDIA

Catalans d'Espanya, és hora de llençar les campanes al vol i de tocar a gloria. Finlàndia s'ha declarat independent, Suècia l'ha reconeguda com a nou Estat i, el que és més important i més significatiu encara, França la noble també. Doncs ja veiem que la més afrosa i la més gran de les guerres no és endeçada, com, a Barcelona, un esperit científic i molt eminent tenia por. I altres conquestes, sense comptar Jerusalem, de molt, per als cristians, interès simbòlic, vindran a coronar l'obra reparatriu dels aliats, encara.

Amb l'independència de Finlàndia, queda, doncs, proclamat el reconeixement del dret de les petites nacionalitats a tenir vida pròpia, que és com dir cor i ànima. (Escolta, Catalunya, escolta, Catalunya.) Es un pas vers l'or-

ganisme, jurídic, sota el qual podran establir-se les nacions del món en lliga. Així, els aliats hauran dut la guerra contra la guerra a bon terme. El segle XX n'haurà gloria i els segles a venir benefici.

Finlàndia era un dels pobles oprimits que més dret tenien al deslliurament, per la seva elevada cultura. Com que era, ni més ni menys un dels països més avançats d'Europa! Cal fer aprofitament d'aquest esdeveniment una salutació. En reconèixer l'independència de Finlàndia, França no ha volgut en cap manera consagrar el desmembrament de Rússia, sinó remeiar l'anarquia que regna allí, apoiant els governs sòlids que puguin formar-se en cada regió, la cooperació dels quals assegurará, en l'avenir, l'existència durable de la federació russa. Ho confirma una nota oficial que els diaris publiquen.

J. PEREZ-JORBA.

Paris 7 1.1918.

Les subsistències

Declaracions jurades

La Comissaria de subsistències recordant la necessitat de complir la vigent Llei de subsistències i les previsions contingudes al real decret d'Hisenda de 21 de desembre últim, relatiu a la obligació de presentar les declaracions jurades de subsistències i primeres matèries, puix de la exactitud que ofereixin, depèn conèixer una dada justa aproximada de les existències dels articles de consum de que l'Estat pot disposar i acudir en auxili de les comarques on hi hagi escassetat.

Els productes a què es refereixen les declaracions són el blat, les farines i demés cereals, mongetes, lletíes, cigrons, oli, patates, combustible mineral i vegetal, llenya, brises, petroli, gasolina, benzol, benzina, carburs, fosfats, etc.

El termini per a presentar les declaracions acaba, a Madrid, el 16 del corrent, i als pobles de Madrid i provincies als 25 dies a comptar del següent en que es publiqui el real decret de 21 de desembre darrer en el «Boletín Oficial» de les provincies respectives.

La manca de declaració farà considerar com a contrabandol les especíes que tinguin al seu poder els interessats i es castigarán amb decimis, penya, etc.

Contra els agabelladors d'oli

Havent tingut notícia la Comissaria

general d'Abastos de que a Reus existeixen alguns agabelladors que, sense pagar contribució tenen amagatzemes grans quantitats d'oli d'oliva, ha ordenat al governador de Tarragona que comprovi els fets per a procedir enèrgicament si no s'ha prestat relació jurada de la mercaderia, sens perjudici d'averiguar si hi ha o no ocultació de riquesa tributària.

El Comissari, senyor Silvela, posseeix dades concretes sobre persones, llocs i quantitats d'oli agabellat i està disposat a que les necessitats públiques no es vegin defraudades per la cobdícia.

No han de faltar vagoni

El governador civil de Barcelona ha requerit a les companyies ferroviàries per a que l'informessin sobre el número de vagoni detinguts en les estacions d'aquella província.

Segons els primers dades complets rebuts en el Govern civil estan detinguts en l'estació del Nord d'aquella capital, per no haver-se presentat almenys així ho diu la Companyia, els destinataris a retirar la càrrega, 450 vagoni.

Per no poder entrar a Barcelona a causa d'estar ocupada l'estació del Nord per aquells vagoni, hi ha detinguts en la bifurcació de Montcada, 437; a Sant Andreu, 100, i a Sant Vicens de Castellet, 100.

Ademés, els magatzems, els patis i totes les dependències destinades al magatzematge de mercaderies estan abarrotaades, i així dificulta la des càrrega dels 1.087 vagoni paralyzats.

En la estació del Clot hi ha detinguts, per les mateixes causes, 8.775 kilòs de blat.

El governador, referint-se an aquest escandalós abús, ha manifestat que la Companyia del Nord donarà facilitats per a que els industrials puguin descarregar ses mercaderies, pero si aquets no ho fan en plaç breu, haurán de resignar-se als perjudicis que ls irroguen les mesures que el senyor Auñón hagi d'adoptar.

Una reunió

En el Centre Obrer del carrer de Mercaders de Barcelona, es reuniren ans ahir tarda, baix la presidència del company Ramon Fernández, uns 300 obrers de la Federació local.

Després de parlar variis coneguts oradors societaris, s'acordá gestionar, de acord amb la Unió General de Treballadors, la amnistia i l'abaratiment de les subsistències, i en cas de no ser atesos, declarar la vaga general abans de les proximes eleccions.

Mida urgent

Com mida de caràcter urgent i amb el propòsit de calmar en lo possible la agitació d'aquests últims dies, el governador civil de Barcelona, senyor Auñón, ha dirigit als quefes de les estacions del Nord i M. S. A. de Barcelona, per a que ho transmetin als quefes d'estació de les respectives Companyies, en tota la província de Barcelona, l'ofici següent:

«Ruego a usted que telegráficamente y con toda urgencia comunique a los jefes de las estaciones de esta. Compañía de esta provincia, que a partir del día de mañana, lunes 14, no admitan a la facturación, con destino a las de otras provincias, las expediciones de trigo, harinas, garbanzos, judías, lentejas, arroz, patatas, aceite, salvados, habas, forrajes, algarrobas, carbón de todas clases, azúcar, pescados frescos y salados y en general, ninguna clase de artículos alimenticios, combustibles y piensos, sin que previamente les sea presentado un permiso expedido por este gobierno, quedando en suspenso, por tanto, hasta nuevo aviso, los que conceden los alcaldes de los pueblos de la provincia y todos los concedidos hasta el día de la fecha por dichas autoridades y por este Gobierno.»

El mateix ofici ha sigut dirigit també a l'administrador de l'Aduana per a lo referent a les expedicions marítimes.

Comentaris breus

Els de «Las Circunstancias», s'han molestat—altra vegada?—perquè diguerem que la majoria de les «Notas Municipales» són insubstancials i que no val la pena d'ésser publicades.

I diu que en altra ocasió, quan hagin

d'introduir quiscuna nova reforma ja ens ho comunicarán per a que nosaltres poguem dir-hi la nostra.

Está bé. S'agraeix la deferència. Però, per a dir-nos tot això, no hi havia necessitat d'omplir mitja columna.

Que'l paper està car i l'ingeni va de baixa.

Ara, per lo que respecta a la explicació del per qué d'aquella nova secció no seria difícil posar-nos d'acord.

Es clar que al «pueblo» li interessa, o millor, deuria interessar-li lo que «realiza el Ayuntamiento», pero d'això a donar-li, per exemple, com una notícia interessant de la Corporació municipal el banquet celebrat pels del «Círculo Dinético» «de la calle de San Juan» en honor del popularíssim alcalde per la seva elecció, hi ha un abim insondable, sense fons.

Abim que no poden salvar les persones decentes.

Estava bé que's bombejés l'altre de banquet; el banquet a l'«Ilustre economista local».

Enc que ell—ho té ben provat—no'n necessita de bombos per a fer soroll en els banquets.

El fa amb altra cosa que s'hi assembla als bombos.

Però, al fi i al cap, es tractava d'un «correligionario».

phie. de Paulsen 1892; Opusculos, de Alexand. Herclano; Lehrbuch der Genschichte der Pädagogik, de V. H. Schiller; Educación Crítica, de Sergio, 1915.

base la *self reliance* dels escolars que's guanyen la vida en condicions semblants a les dels homes; a més del principi del self-government, és, no deure l'individu la seva protecció sinó a les lleis que ell mateix ajuda a estatuir, el sistema reposa en el principi del *self-support*, és, l'arribar l'individu a mantenir-se únicament gracies al seu treball professional. La *Junior Republic*, no és possible establir-se en les nostres escoles. En cambi la Ciutat Escolar de Wilson Gill, si que ho és.

Existeixen variis classes de self-government escolar, segons el nombre d'escoles, d'alumnes, i fins segons les idees directrius de l'educador. Així, tenim el procediment Brownlee o sia l'educació general del caràcter pel sistema de la autonomia; mentres en el sistema Ray s'imiten les institucions de la Roma antiga; tenim la Ciutat Escolar pròpiament dita, Wilson Gill, que organitza els nois a la faiso dels ciutadans d'un municipi; tenim l'Estat Escolar que junta les Ciutats Escolars en una organització semblant a la federal d'un estat nort-americà, amb el Parlament, etc.; tenim la Confederació d'Es-

I el «bombo» a un correligionari es-tà sempre justificat.
Sobre tot si és un «correligionari distingido y brioso».

El diari possibilista, *repel·lant* la nos-tra crítica, ens tira en cara el no haver dedicat una part del nostre diari a as-sumptes municipals, qual cosa creu el *colega* que obei a no veure'ns «en la precisió de difundir la dejadez» de nostres representants «asi como su constante favoritismo».

No, confraré. No ho ferem per no repetir varis dies i en diferents sec-cions del periòdic una mateixa notícia.

No'ns plau *èpalar* als nostres lec-tors.
Pero no havíem quedat en que la seccioneta de «marres» no s'havia «in-troduït» «para ensalzar a una mayo-ria»?

Publiquem el «folletó» «Nacionalis-me»—sàpiguent-ho nostres lectors—, perque careixem d'original. Així ho afirma «Las Circunstancias» quin diari, unes quantes ratlles més amunt, diu que «la prensa se preocupa de día en día en difundir la mayor parte de no-ticias posible, asi como opiniones au-torizadas de artistas eminentes; proyectos de grandes empresas; planes políticos y financieros...»

Per lo vist aquell beoci creu dignes d'ésser divulgades les notícies *interes-santíssimes* que li dona el nostre popu-laríssim batlle, «asi como» les seves genials gestes i els monumentals pro-jectes dels eminents municipalistes de la majoria monàrquica; pero de cap manera són mereixedores d'ésser di-vgulgades, i menys en folletó encuader-nable, les teories nacionalistes que de-fensa persona tant competent com nos-tre distingit amic el senyor Ribera i Rovira...

El *desminguen!*

«El reporter municipal» que firma el cürset de Lògica que venim comen-tant, pregunta, cándidament, per qué nostre director «debe disfrutar de la asistencia gratuita médica domiciliaria».

A veure si aquest obrerista *enragé* creurà que'l ser obrer i pobre és una taca infamatorial...

Sigui quin sigui el concepte que aquell *meneur* en vinagreta tingui de la pobresa i dels obrers, que un dia —un sol dia; ¡si será inconsecuent!— volia redimir, devem advertir-li que no hi ha dret a fer planxes.

Si de tot lo del Municipi n'està tan ben enterat... ¡pobres lectors!

Ah, i després dirán que és FOMENT el qui es *fica* en la vida privada...

Que consti, malgrat tot el que por-tem dit, que las «Notas municipales» resulten cada dia més amenes i diverti-des. Les d'ahir están escrites amb plo-mes d'or. Vegi el lector... si opina com nosaltres:

«Ante el mal estado de algunas ca-lles no adoquinadas, buen número de vecinos *se han* conferenciado con los concejales de sus respectivos distritos a fin de buscar un *camino* entre los vecinos y el Ayuntamiento que permita *adoquinar* dichas calles con el menor gravamen posible para el Municipio.»

Que tal? Uns veïns que *se* conferen-cian, segurament des de les teulades de les seves respectives cases, perque els carrers están en tant «mal estado», que han de cercar un «camino» entre ells i l'Ajuntament; pero aquest «cami-no» ha d'ésser de tal condició i natu-raleza que «permita adoquinar...»

Cosa relativament fàcil si compten amb el reporter.

Hi ha adoquins molt barats!

«Próximamente celebrarán una re-unió los primeros tenientes de Alcal-de de este Ayuntamiento...»

No ho dé em nosaltres? Des de que'ls possibilistes s'hi han «reintegrado» que el nostre Ajuntament ha progressat.

Fins en primers tinents d'alcalde.
Ara, per lo vist, en té tot una colla, de «primeros». Figureu-vos, de «se-gundos» i «terceros» si n'hi haurà...

Don Silvano, «probo oficial de quin-tas», segons afirma el reporter al lúdit, ha sigut també secretari de Cuenca...

Es estrany que per a sol·licitar la plaça de «marres» alegués com a mèrit l'haver sigut secretari d'un poble quasi ignorat com Tabuena, havent des-empenyat la Secretaria de l'Ajunta-ment d'una capital de provincia!

Serà una altra *coladura*?

«...emprenderá—l'alcalde—una enérgica campaña para que el agente eje-cutivo del Ayuntamiento entre en fun-ciones y aplique la ley...»

Ni que fos un cartomato l'agent exe-cutiú per a necessitar de tanta «ener-gía» per a «entrar en funciones»...

Senyor reporter municipal de «Las Circunstancias»: No comprén encara que aquesta dèria de exaltar i fer grans les coses relacionades amb el Municipi, el porten als majors i més ridículs ex-cessos?

Informació

Escola de Viticultura i Enologia de Reus

Observacions Meteorològiques DEL DIA D'AHIR

	A les 9	A les 15
Baròmetre corregit a 0°	764.3	763.8
TERMÒMETRE	Sol.	7.5
	Ombra.	6.0
PSICRÒMETRE	Termòmetre sec.	5.4
	Ídem humit.	1.8
Humitat relativa de l'aire.	50.7	
Tensió del vapor acuós.	3.4	
ANEMÒMETRE Velocitat del vent.	38.1	43.
Pluviòmetre.		
Evaporímetre.	4.5	1.0
Estat del cel.	Ras	Ras

Rectificació del Cens

Del dia 1 al 15 del corrent tindrà lloc la rectificació del nou Cens electoral, el qual estarà exposat durant dit plaç en els baixos de les Cases Consistorials.

A tots els nostres amics que es con-siderin amb dret a figurar hi i perque no ompliren les fulles que es passaren a domicili o per qualsevolga altre mo-tiu no hi constin se'ls prega ho fassin avinen a les oficines del FOMENT RE-PUBLICA NACIONALISTA, quines cuidaran de la seva inclusió.

Ha sigut torpedejat per un submarí teutó en ple Atlàntic, el vapor espanyol «Joaquín Mumburú» de 2.200 ton-nelades, de la matrícula de Barcelona.

La tripulació embarcà amb dos bots, un d'ells conduïa el capità i 20 tripu-lants i l'altre el primer oficial i 18 tri-pulants. Ambdós bots anaren junts fins que el fort temporal regnant els va se-parar. El tripulat pel primer oficial i 18 mariners ha arribat a Las Palmas; de l'altre no s'en tenen notícies, creient-se que haurà desaparegut.

El «Joaquín Mumburú» sortí de Barce-lona el dia 20 de desembre prop passat, en viatge cap als Estats Units. Fou a Tarragona el dia 21 de dit mes, on car-regà ametlles i avellanes de diferents comerciants d'aquesta plaça.

Sembla mentida que aquestes coses puguin ocórrer i puguin tolerar-se per Espanya.

MAGATZEMS GISBERT

Plaça Constitució, 1
Abrigs i trajos confeccionats, poden comprar-se'n a preus molt econòmics, en els MAGATZEMS GISBERT.

Víctima de ràpida i crudel malaltia, ha deixat d'existir l'antic i acreditat mestre d'obres En Wenceslau Domín-go Grau, sogre de nostres volgtus amics, En Joan Amigó, ex-regidor d'a-quest Ajuntament, i En Josep Puigoriol. L'acte de l'enterrament, que's vegé molt concorregut, es verificà ah r a la tarda, i els funerals se celebraran aquest matí, a les nou, en l'iglesia de Sant Pere.

Rebin sos desconsolats viuda, filles, gents i demés familia, entre la que s'hi compten altres no menys volgtus amics, l'expressió de nostre més sentit pésam.

Diumenge es celebrà en el Rourell un important acte amb motiu de la constitució d'una Joventut Nacionalista, adherida a la Lliga.

De Reus hi assistiren els senyors Ba-nús, Sabater, Cercós, Estrada i Hom-deden, quins, a l'arribada, foren obje-cte de vives atencions.

La concorrencia que hi assistí fou grandiosa, i hi parlaren els senyors Casos, del Raurell; Sabater, de Reus; Mestres, de Tarragona; Casares, de Ta-rragona; Selva, de Valls; Banús, de Reus; Galés, de Tarragona i l'exdiputat a Corts per Barcelona, senyor Albatull.

Hi hagué molt d'entusiasme i tots els oradors divulgaren el nacionalisme.

Jaume Simó i Bofarull

ADVOCAT DELS ILTRES. COL LEGIS DE REUS I TARRAGONA

DESPATX: Robuster, 28, ent., de 11 a 12 i de 16 a 18

Per al proper dissabte s'anuncia en el teatre del Centre de Lectura el de-but d'una companyia de sarçuela que dirigirà el primer actor Adorí Navarro i de la qual ne formarà part la primera triple Na Teresa Idel, coneguda ja de nostre públic per haver actuat recent-ment en el Teatre Fortuny.

Taller de Cerralleria d'obres

JOAN ADSERA CAMPS
Carrer d'Alegre, 17. - REUS

Representant exclusiu a Reus de les portes d'acer ondulat, i de tots sistemes, de la casa J. Mas Bagà, de Barcelona i reparació de les mateixes.

En el Certamen Social celebrat re-centment en el Patronat de l'Obrer, ha obtingut la Flor Natural la poesia «Cap vespre d'Amor» del distingit escriptor En Pere Benavent.

Banc de Reus de Descomptes i Préstams

Negociem tots els cupons Deutes de l'Estat de venciment primer gener 1918. Canvi de bitllets i monedes estran-geres.

Ens diu el director de la fàbrica del gas que, a pesar de quantes gestions ha realitzat, auxiliat per l'Alcaldia, amb objecte de conseguir que pel Comité de Tráfec Marítim se li senyalés aviat vai-xell per a portar d'Asturies un carrega-ment de carbó, no ha pogut fins a la fetxa conseguir el senyalament del vai-xell.

Com les existencies de carbó, segons diu, no alcancen fins al dia 28 de l'ac-tual mes de gener, la fàbrica del gas, si no pot rebre carbó per tot el citat dia 28, es veurà precisada al cesse absolut de suministre de fluit fins que hagi re-but el carbó que te en tràmit de carga.

CASA JORBA

ESTANISLAU FIGUERES, 2

La casa Jorba, que es dedica a la ven-da d'articles de pisa, cristal i tot lo concernent en aquest ram, ha rebut grans existencies de GERRES, propies per a conservar olives. PREUS LIMITATS.

L'arquebisbe de Tarragona ha sigut invitat a donar una conferencia a l'A-tenen de Madrid, qui després d'accep-tar l'invitació ha manifestat que parla-ria sobre la política espanyola.

Se necessiten urgentment

Mare i filla independents per a viure en un poble, essent indispensable que l'una sàpiga cuinar bé i l'altra cuidar animals domèstics. Imprescindible ex-celents referencies.

Escriure amb detalls a L. Oliva, La Argentera (Provincia de Tarragona)

Per fi, ans d'ahir a la tarda quedà constituït l'Ajuntament de Tarragona.

Assistiren a la sessió els 26 regidors que formen el Consistori, essent elegit, per 14 vots contra 12 de republicans i regionalistes, alcalde don Josep Prat; primer tinent d'alcalde Loperena, re-pública independent; segon, Orovio, conservador; tercer, Boada, idem; quart, Musolas, id; quint, Cardiach, carlista; sext, Larín, conservador; sin-dics, Monteverde, lliberal; i Nadal, con-servador.

Cussó Enginyer

Es troba a Reus per a la compra de Productes Químics i Alimenticis. Ofertes per escrit al carrer S. Anto-ni, número 22.

Ahir a la tarda fou conduït a sa da-rtera estada el cadavre de la bondadosa senyora donya Josepa Sugrañes Giró, mare de nostre volgtic amic, l'acreditat impressor En Josep Vila Sugrañes, a qui a l'igual que a la demés familia, acompa-nyem en el sentiment.

JOVE, amb excel·lent lletra i coneix-ements de comptabilitat, s'ofereix per a despatx, comerç o industria. Raó en aquesta impremta.

Secció Oficial

Alcaldia Constitucional de Reus

En virtut de lo acordat per l'Exm. Ajuntament es treu a pública subasta pel sistema de pujes a la llana la venta de ferro laminat de rebuix en la Casa municipal de Caritat, baix el tipu de 0'50 pessetes el kilo.

La subasta se celebrarà en el saló d'aquesta Alcaldia el dia 19 del actual, donant principi la mateixa a les 12 i mitja en punt i durant el plaç de quin-ze minuts s'admetran proposicions ver-bals, transcorreguts els quals s'adjudi-carà el remat a l'autor de la postura major i si hi hagués dos o més iguals s'obrirà entre sos autors nova licitació per espai de cinc minnts.

El rematador deurà ingressar en la Caixa municipal l'import en efectiu del remat dintre dels tres dies següents al en que se li hagi notificat l'acord d'ad-judicació definitiva.

Reus 14 de gener de 1918.—L'alcal-de, Manuel Sardá.

Registre Civil

INSCRIPCIONS DEL DIA 14 GENER 1918

NAIXEMENTS

Maria Fort Estivill.—Maria Anqué Domenech.—Josep M.ª Grau Ferré.—Delfina Civit Vallés.—Josep Savall Pe-llicé.

DEFUNCIONS

Joan Just Borrás, 66 anys, Camí Mi-sericordia, 10.—Wenceslao Domingo Grau, 53 anys, Castelar, 35.—Josep Cunillera Tarruella, 55 anys, Hospital Civil.—Pau Tous Tudó, 65 anys, Ra-seta Salas, 31.—Josepa Sugrañes Giró, 74 anys, Araval alta Jesús, 38.—Salva-dor Ramón Salvi, 14 mesos, Repúbli-ca, 13.

MATRIMONIS

Cap.

Societat «La Palma»

Es posa en coneixement dels senyors soci que la Junta de Govern d'aquesta Societat, amparant-se en les facultats que li concedeix l'article 12 del regla-ment, ha acordat que a partir del 15 del corrent començarà a regir el dret d'entrada per als s nyors que desitgin ingressar com a socis de número en aquesta Societat.

Lo que anuncia per a general conei-xement.
Reus 9 de gener de 1918.—P. A de la J. D.; el Secretari, Pere Ambrós.

tats Escolars, idèntica a la dels Estats Units del Nord d'Amèrica. Es a dir, l'Escola serà en la proporció deguda l'espill d'aquestes grans i perdurables organitzacions humanes: la vila, la ciu-tat, la nació, l'Estat, la república. Una cosa hi ha eterna, en la vida dels po-bles: el municipi. Doncs en el municipi hem de cercar el model d'educació del jovent, portant-lo a l'organització esco-lar i formant el caràcter civí dels alum-nes. Toja la vida municipal serà estra-feta en el municipi escolar: aixís naixe-ràn en l'esperit dels nois els alts ideals de justícia i de disciplina.

Com a llibres educadors remarcables, recomanem els següents: *Discursos a la nació alemanya*, de Fichte; *Science de la Morale*, de Renouvier; *English Education*, de Sharpless; *Lo formation sociale de l'Anglais moderne*, de Paul Descamps, i del mateix autor *L'Educa-tion dans les écoles anglaises* i *Les trois formes essentielles de l'Education*, a la revista *Science Sociale*; *L'Education des classes moyennes et dirigeantes en An-gleterre*, de Max Leclerc; *Historre de l'Education en Angleterre*; *Le dévelop-pement de la Constitution en Angleterre*.

rrer, de Boutmy; *First Annual Report of the Commissioner of Public Schools, 1900-1901*, editat per Rambla de Bou-za, de l'Havana, en 1902; *The School City*, by Thomás R. Slicer; *The Gull Sys-tem of Moral and Civic Training*, edi-tat per The Patriotic League de New-Platz, en 1901; *School city Talk with the Teacher*, i *City Problems Some Facts about pupil self-government*, de Wilson Gill; *Ethical Principles under-lying Education*, de V. Dewey; *What Teaching*, de Homer C. Bristol; *School Republics*, de Lyman Beecher Stowe; *Some Suggestions regarding the orga-nisation and conduct of a plan of pupil co-operation in school management*, publicació del School Citizens Committee de New-York; *The Spirit of Self-go-vernment*, de Elihu Root, 1913; *The Junior Republic*, de George, les publi-cacions editades per aquesta institució: el follet *Nothing without labor*, i la re-vista mensual *The Citizen*; *Ein ameri-kanischer Erziehungsstaat* i *Die Geor-ge Junior Republik*, de H. Hertzfelder; *Die Jugendrepublik*, de W. Stern, en la *Zeitschrift für angewandte Psycholo-gie*, 1910; *Erziehung in der Philoso-*

Institut de Bioteràpia i Laboratori Microbiològic Clínic del Dr. A. FRAS
VACUNACIÓ CONTRA LA

RABIA

La vacunació deu començar abans d'haver transcorregut 10 dies després de la mossegada

Diagnòstic o revelació experimental de la rabia en els animals causants de les mossegades. Anàlisis bio-normals i patològics.—Arraval baix Jesús, 33. Reus

Sense aquesta marca

L'aparell NO és un GRAMÓFON — CATALEGS GRATIS —

Companyia del Gramófon - SOCIETAT ANÓNIMA ESPANYOLA

Èxit colosal dels célebres artistes
TITTA RUFO I CARUSSO
en discs marca GRAMÓFONO

De venda: R. PERPIÑA - Carrer Major, 22 - REUS
Despatx: 24, pral.

Dipòsit de Reloïgeria. - Relotges de butxaca i Despertadors des de 2'90 pessetes.

WALKER-BLUE

Marca ANCORA-ESTRELLA registrada

BLAU ULTRAMAR ANGLES EXTRA

Comprimit en sec en borsetes per a ús domèstic. No conté barreja; per lo tant, no taca la roba.

A granel, en barrils de 18 i 36 kilos i en paquets de 1, mig i quart de kilo, per a la indústria. Empleat per a la pintura, blanqueig, etc., etc.

De venda en tots els bons comerços: Desco fieu de les imitacions

Dipositaris a Espanya i Colonies: E. GALCERAN, s/c Girona, 124 Barcelona
Representant a Reus: JACINTO GILI, Martí Napolità, 8.

Basar «La ALIANZA».- Reus

Secció d'Objectes per a Regal

Ultimes novetats en Galeters, Jardineres, Gerros, Joiers, Jocs de café, Jocs entreines, Jocs de taula amb i sense estutx, Làmpares, Torretes, etc., en plata de llei, Plata Meneses i Plata Anglesa. Gran assortit en Figures artístiques de fang, marbre i pasta.

PREUS SENSE COMPETENCIA

SECCIÓ D'ÒPTICA

Gran assortit en tota classe d'articles perteneixents a aquest ram.—Gran varietat en montures per a Ulleres i Lentes en or, xapa or i níquel.—Garantitzem la puresa dels cristalls que la casa emplea en la confecció de les receptes dels Srs. Metges Oculistes.—Se fan compostures de totes classes.

PREUS ECONÒMICS

MERCERIA I NOVETATS

Alfred Llecha

Carrer de Monterols, 36.-REUS

Gran assortit, de les més altes novetats, en adorns per a vestits de senyora
Brodats i entredós, pelletteria, perfumeria del país i estrangera, genres de punt, corbateria, elàstics, lliga-cames, bisuteria, moneders, i tots quants articles perteneixents al ram.

Secció Comercial

CANVIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA SINDI AL DEL COL·LEGI DE CORREDORS DE COMÈRÇ DE LA PLAÇA DE REUS

EXTRANGERS

Londres 90 dfl.	operacions	diner
Idem xeque.	>	>
París idem.	>	>
Berlín idem.	>	>
Marsella vista.	>	>
Hamburg vista.	>	>

VALORS LOCALS

Canvi anterior de operacions	Valor nominal pessetes	Opera. clons.
440	Gas Reusense.	250
540	Industrial Harinera.	500
650	Banco de Reus de Descuentos i préstamos.	500
500	Obligacions Electra Reusense.	500
25	Companyia Reusense de Tranvies, S.A.	250
200	Idem id., Serie B.	500
400	Electra Reusense.	500
2600	Institut P. Mata.	2500
500	Institut P. Mata.	500
150	Empresa Hidrofòrica 369'50	—
520	Obligacions Manicómio Reusense.	500
	Carburos de Teruel 500	—
130	Pantán de Riudecanyes.	50

DE REUS A TARRAGONA

> 9'57	> 10'30 m
> 12'54	> 13'27
> 14'30	> 15'05 m
> 18'08	> 18'35 c
> 20'50	> 21'34 m

DE TARRAGONA A REUS

Surt 7'35	arriba 8'10 c
> 12'17	> 12'53 m
> 16'36	> 17'14 m
> 19'25	> 20'03 m

DE REUS A FALSET I MORA

Surt 7'17	surt 9'27	arriba 10'15 m
> 10'41	> 11'19	> 11'34 r
> 13'17	> 14'24	> 14'58 c
> 16'30	> 18'57	> 19'47 m
> 19'49	> 21'11	> 21'47 m
> 22'01	>	> 23'05 e

DE MORA I FALSET A REUS

Surt 6'13	arriba 7'17 e
> 6'30	surt 7'42 > 8'39 m
> 7'01	> 8'43 > 10'19 m
> 12'17	> 13'11 > 14'03 e
> 17'27	> 19'12 > 20'59 m

DE REUS A LLEIDA

Surt 8'22	arriba 11'22 c
> 13'35	> 20'05 m
> 17'59	> 22'03 m
> 20'30	> 0'22 m

DE LLEIDA A REUS

Surt 5'30	arriba 9'46 m
> 8'29	> 12'29 m
> 11'56	> 20'17
> 15	> 17'58 e

LÍNIA DE VALENCIA

Surten de Salou per a Valencia
6'21, 9'18, 11'15, 0'02, 18'02 (fins a Benicarló).

Arriben a Salou de Valencia
4'19, 8'32, 15'44, 18'36, 0'35 (desde Benicarló).

Gran Servei d'Autos i arruatjes
De Montroig a Reus i viceversa

SORTIDES

AUTOMOVILS		CARRUATJES	
MONTROIG	REUS	REUS	MONTROIG
A les 7	A les 11	A les 8	A les 4
> 12'30	> 4'30		

PUNTS DE PARADA:

- A Montroig, Casa Sabaté.
- A Montbrío, Café de la Plaça.
- A Reus, Carrer de Sant Joan, Guarnicioneria den Baldrich.

IMP. SANJUÁN - REUS

Ferrocarrils

Servei de trens que reigeix
des de ler. de juliol de 1915

DE REUS A BARCELONA

Surt 5'03	per Vilanova; arriba 8'48 m
>	> Vilafranca; > 9'38
> 7'25	> > 9'23 e
> 8'49	> > 13'27 m
> 14'13	> > 17'42 c
> 17'16	> Vilanova > 21'44 o
>	> Vilafranca > 20'37

DE BARCELONA A REUS

Surt 5'26	(trasb. Roda); arriba 9'23 m
> 9'20	> 12'47 c
> 15'23	> 19'24 m
> 19'49	> 21'53 e

Companyia Reusense de Tramvies

Sortides de Reus (Arraval Robuster)	Sortides de Salou
Tren n.º 24 a les 7'50	Tren n.º 25 a les 9'20
> > 12 > 16'	> > 23 > 18'49

AVIS.—Els dies festius no circularà el tren que surt de Reus a les 16, pero en canvi circularán el de les 15 i el de les 17'05 i el que de Salou surt a les 16.

Els diumenges i dies festius s'expediran bitllets d'anada i tornada a 60 céntims per a tots els trens del dia de la expedició.

Instal·lacions Elèctriques

AMORTITZABLES

Per a informes: Electricista Freixa

Carrer de Vilá (a) Bou REUS

Xocolateria LA MUNDIAL

(Antiga del Narri)

Carrer de la Mar, 2 (Carreró davant la plaça de la Constitució) Reus

Aquest establiment al passar a ésser propietat de Vicents Martí, ha sigut reformat el local amb el fi de poguer servir al distingit públic, el qual trobarà en el mateix economia i servei esmerat.

